

Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României, întrunit în ședința de astăzi, 9 noiembrie 2021, a hotărât următoarele:

- majorarea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 1,75 la sută pe an, de la 1,50 la sută pe an, începând cu data de 10 noiembrie 2021;
- extinderea coridorului simetric format de ratele dobânzilor facilităților permanente în jurul ratei dobânzii de politică monetară la ±0,75 puncte procentuale, de la ±0,50 puncte procentuale; astfel, începând cu 10 noiembrie 2021 rata dobânzii aferente facilității de creditare (Lombard) se majorează la 2,50 la sută pe an, de la 2 la sută pe an, iar rata dobânzii pentru facilitatea de depozit se menține la 1,00 la sută pe an;
- păstrarea controlului ferm asupra lichidității de pe piața monetară;
- menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Rata anuală a inflației a continuat să crească deasupra limitei superioare a intervalului țintei în luna septembrie, urcând la 6,29 la sută, semnificativ peste nivelul prognozat, de la 5,25 la sută în august și 3,94 la sută în iunie.

Accelerarea creșterii ei pe parcursul trimestrului III a fost antrenată mai cu seamă de componente exogene ale IPC, similar evoluțiilor din prima parte a anului. Principala contribuție a aparținut, de această dată, majorării considerabile a prețurilor gazelor naturale și energiei electrice în luna iulie, căreia i s-au alăturat influențe venite din continuarea scumpirii combustibililor și din creșterea semnificativă a prețurilor legumelor în luna septembrie.

Rata anuală a inflației CORE2 ajustat și-a accentuat mersul ascendent în trimestrul III, mărindu-se la 3,6 la sută în septembrie, de la 2,9 la sută în iunie. Evoluția reflectă efectele creșterii cotațiilor mărfurilor agroalimentare și a costurilor cu energia și transportul, precum și influențele blocajelor persistente în lanțurile de producție și aprovizionare, potențate, pe plan intern, de cererea sporită de bunuri și servicii manifestată ulterior relaxării restricțiilor de mobilitate și de ascensiunea așteptărilor inflaționiste pe termen scurt, cărora li s-a alăturat impactul scumpirii polițelor RCA în luna septembrie.

Rata medie anuală a inflației IPC și cea calculată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC – indicator al inflației pentru statele membre UE) au crescut în septembrie la 3,6 la sută și la 2,9 la sută, de la 2,9 la sută, respectiv 2,4 la sută în luna iunie 2021.

Noile date statistice arată creșterea cu 1,9 la sută a economiei în trimestrul II 2021 – ritm trimestrial relativ încetinit față de trimestrul anterior, dar ceva mai alert decât s-a estimat anterior –, precum și majorarea mai pronunțată a dinamicii ei anuale, la 13,9 la sută, de la -0,2 la sută în trimestrul I, pe fondul efectului de bază asociat contracției severe suferite în perioada similară a anului trecut. Evoluția implică depășirea mai evidentă în acest interval a nivelului PIB pre-pandemie, precum și mărirea ușor peste așteptări a excedentului de cerere agregată.

Creșterea variației anuale a PIB a fost susținută de toate componentele majore ale cererii agregate, dar în proporții considerabil diferite și ușor modificate față de estimările precedente. Astfel, aportul aproape majoritar a venit din partea consumului privat, secondat la mică distanță de cel al variației stocurilor, în timp ce contribuții modeste au fost aduse de formarea brută de capital fix și de consumul administrației publice. În același timp, exportul net și-a diminuat aportul negativ la dinamica anuală a PIB în trimestrul II, deși ceva mai puțin decât se estimase anterior, în condițiile în care creșterea deosebit de amplă a variației anuale a exporturilor de

bunuri și servicii a surclasat-o pe cea a importurilor. Soldul negativ al balanței comerciale și-a accelerat însă creșterea în termeni anuali, în timp ce dinamica anuală a deficitului de cont curent s-a redus considerabil față de trimestrul I, sub influența relativei ameliorări a balanțelor veniturilor, rămânând însă superioară valorilor medii din 2019 și 2020.

Evoluțiile și analizele recente indică o încetinire mai pronunțată a creșterii PIB non-agricultură în a doua parte a anului curent față de previziunile anterioare, ce face probabilă o restrângere a excedentului de cerere agregată în acest interval, contrară creșterii ușoare anticipate în luna august. La nivelul de ansamblu al economiei este totuși de așteptat o reaccelerare a creșterii acesteia în trimestrul III, datorită performanțelor foarte bune ale agriculturii, precum și o scădere relativ mai temperată a dinamicii ei anuale, care rămâne la o valoare deosebit de înaltă din perspectivă istorică.

Relevantă este menținerea, în iulie-august, la un nivel ridicat, dar semnificativ diminuat față de trimestrul II, a dinamicii anuale a comerțului cu amănuntul, a celui auto-moto și a serviciilor prestate populației. Ritmul anual de creștere al producției industriale și cel al comenzilor noi în industria prelucrătoare au scăzut însă considerabil de la valorile foarte înalte consemnate în trimestrul II, iar activitatea din construcții a suferit un declin în termeni anuali. În același timp, exporturile de bunuri și servicii și-au redus consistent variația anuală în iulie-august și vizibil mai pronunțat decât importurile, cu consecința accelerării puternice a creșterii în termeni anuali a deficitului comercial. Deficitul de cont curent și-a diminuat totuși substanțial dinamica anuală în acest interval, cu aportul balanțelor veniturilor, rămânând, însă, pe ansamblul primelor opt luni ale anului, cu peste 55 la sută superior nivelului înregistrat în perioada similară a anului anterior.

Evoluțiile de pe piața muncii au rămas relativ favorabile în primele două luni ale trimestrului III, dar în contextul acutizării unor probleme de aprovizionare și al scumpirii energiei, precum și al incertitudinilor sporite legate de situația epidemiologică. Acestea au afectat angajările în diferite sectoare ale economiei, precum și evoluția ratei șomajului BIM, care și-a întrerupt în acest interval trendul descendent, crescând ușor față de luna iunie, dar revenind în septembrie la 5,0 la sută.

Pe piața financiară, principalele cotații ale segmentului monetar interbancar și-au accelerat creșterea în octombrie, atingând maxime ale ultimelor 17 luni, sub impulsul majorării ratei dobânzii de politică monetară, precum și pe fondul înăspririi condițiilor lichidității și al așteptărilor privind continuarea creșterii ratei dobânzii-cheie. La rândul lor, randamentele titlurilor de stat și-au accentuat considerabil parcursul ascendent pe întreg spectrul de scadențe, inclusiv în contextul persistenței tensiunilor politice interne și al trendului crescător al randamentelor titlurilor de stat pe termen lung din state dezvoltate și din regiune. În această conjunctură, cursul

de schimb leu/euro s-a cvasi-stabilizat pe platoul înalt atins la mijlocul lunii precedente, receptând și influențele calmării volatilității pe piața financiară internațională.

Dinamica anuală a creditului acordat sectorului privat a continuat să urce pe palierul de două cifre în septembrie, ajungând la 13,4 la sută, de la 12,8 la sută în august, în condițiile unei activități intense de creditare în monedă națională, susținută inclusiv de programe guvernamentale. Componenta în lei și-a accelerat astfel creșterea până la 18,4 la sută în septembrie - cea mai înaltă valoare din mai 2016 - de la 17,5 la sută în august, iar ponderea ei în total s-a mărit la 71,6 la sută.

În ședința de astăzi, Consiliul de administrație al BNR a analizat și aprobat Raportul asupra inflației, ediția noiembrie 2021, document ce încorporează cele mai recente date și informații disponibile.

Prognoza actualizată evidențiază o semnificativă înrăutățire suplimentară a perspectivei inflației pe aproape întregul orizont de prognoză, sub impactul puternic al șocurilor pe partea ofertei, în condițiile în care traiectoria prognozată a dinamicii ei anuale a fost din nou revizuită considerabil în sens ascendent, mai cu seamă pe termen scurt.

Astfel, rata anuală a inflației este așteptată să-și prelungească trendul pronunțat crescător până spre mijlocul anului viitor, implicit să urce mai mult deasupra intervalului țintei și peste valorile previzionate anterior, în principal ca efect al majorărilor ample anticipate a fi consemnate de prețurile produselor energetice în trimestrele IV 2021 și I 2022, în contextul ascensiunii abrupte a cotațiilor internaționale. Ulterior, ea va cunoaște însă o ajustare descrescătoare relativ alertă, revenind în trimestrul III 2023 în interiorul intervalului țintei, pe fondul unor ample efecte de bază, precum și în condițiile creșterii probabil mult mai lente a excedentului de cerere agregată, pe o traiectorie sensibil mai joasă decât cea prognozată în august.

Măsurile privind compensarea creșterii și plafonarea prețurilor la energia electrică și gazele naturale pentru populație prezumate a fi aplicate temporar în cursul acestei ierni imprimă un caracter fluctuant evoluției prognozate a ratei anuale inflației pe orizontul scurt de timp - creștere în octombrie 2021, urmată de scădere în noiembrie și apoi de o altă majorare în aprilie 2022, odată cu revenirea prețurilor la nivelurile prevăzute în contracte. Modul de includere în calculul IPC a impactului acestora este încă incert. Incertitudini și riscuri continuă, de asemenea, să vină din evoluția cotațiilor materiilor prime, mai ales a celor energetice și agroalimentare, precum și din blocaje în lanțurile de producție și aprovizionare, de natură să

accelereze inflația pe plan mondial.

Surse importante de incertitudini și riscuri rămân, totodată, conduita politicii fiscale, precum și absorbția fondurilor europene, prioritar a celor aferente programului *Next Generation EU*, inclusiv în contextul crizei politice, date fiind, printre altele: i) necunoscutele privind cea de-a doua rectificare bugetară din acest an și coordonatele proiectului de buget pentru 2022, care să certifice accelerarea în perspectivă a consolidării fiscale, conform angajamentelor asumate în contextul procedurii de deficit excesiv; ii) procedurile de natură juridică și tehnică ce se cer a fi finalizate pentru obținerea prefinanțării din fondurile aferente Planului național de redresare și reziliență, alături de
țintele și jaloanele ce condiționează primirea ulterioară a tranșelor de finanțare
.

Valul patru al pandemiei și măsurile restrictive asociate continuă, de asemenea, să genereze incertitudini și riscuri mari la adresa previziunilor, cel puțin în perspectivă apropiată, în contextul crizei grave de sănătate publică provocate pe plan intern și al potențialelor implicații asupra activității economice și a pieței muncii, dar și pe fondul extinderii acestuia în alte state europene, afectate puternic și de criza energetică și de persistența blocajelor în lanțurile de producție și aprovizionare.

În ședința de astăzi, 9 noiembrie 2021, pe baza evaluărilor și a datelor disponibile în acest moment, precum și în condițiile incertitudinilor ridicate, Consiliul de administrație al BNR a hotărât majorarea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 1,75 la sută pe an, de la 1,50 la sută pe an, începând cu data de 10 noiembrie 2021, și păstrarea controlului ferm asupra lichidității de pe piața monetară. Totodată, Consiliul de administrație al BNR a decis extinderea coridorului simetric format de ratele dobânzilor facilităților permanente în jurul ratei dobânzii de politică monetară la ±0,75 puncte procentuale, de la ±0,50 puncte procentuale, implicând majorarea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 2,50 la sută pe an, de la 2 la sută pe an și menținerea ratei dobânzii aferente facilității de depozit la 1,00 la sută pe an. Acestea decizii se circumscriu procesului de normalizare treptată a conduitei politicii monetare pe care-l parcurge BNR, în condiții de mari incertitudini, la fel ca și alte bănci centrale din regiune. În același timp, Consiliul de administrație al BNR a decis păstrarea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Deciziile CA al BNR vizează readucerea și menținerea ratei anuale a inflației în linie cu ținta staționară de 2,5 la sută ±1 punct procentual, inclusiv prin ancorarea anticipațiilor inflaționiste pe orizontul mai îndepărtat de timp, într□o manieră care să contribuie la realizarea unei creșteri economice sustenabile în contextul procesului de consolidare fiscală, și în condiții de protejare

a stabilității financiare.

BNR monitorizează atent evoluțiile mediului intern și internațional și este pregătită să utilizeze instrumentele de care dispune în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental privind stabilitatea prețurilor pe termen mediu.

Noul Raport trimestrial asupra inflației va fi publicat în data de 11 noiembrie 2021, la ora **10:00**. Minuta deliberărilor privind adoptarea deciziei de politică monetară în cadrul ședinței de astăzi va fi publicată pe website-ul BNR în data de 19 noiembrie 2021, la ora 15:00.

*

*

** BNR